

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Μυτιλήνη 24-02-2010

Προς τον Υφυπουργό κ. Ιωάννη Πανάρετο
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Ανδρέα Παπανδρέου 37
15180 Μαρούσι

ΘΕΜΑ: Επαγγελματικές Προοπτικές των Γεωγράφων.

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμώ να σας ενημερώσω υπεύθυνα, σχετικά με το θέμα **της απορροφητικότητας των Γεωγράφων** που σας έθεσε έμμεσα ο έγκριτος δημοσιογράφος κατά τη διάρκεια της συνέντευξής σας στον Ρ/Σ ΣΚΑΪ (Άρης Πορτοσάλτε, 19/2/2010), σύμφωνα με το παρακάτω ακριβές απόσπασμα όπως εμφανίζεται στην ιστοσελίδα σας <http://yrepth.opengov.gr/panaretos/?p=593>

*Α.Π.: Διότι όταν αποφάσισαν στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, αν δεν κάνω λάθος, να συστήσουν Τμήμα Γεωγράφων, θα έπρεπε να έχουν την αίσθηση ότι αυτός ο κλάδος θα είχε **μηδενική απορροφητικότητα στην ελληνική αγορά**. Πήρα τώρα ένα ακραίο ίσως παράδειγμα, αλλά κάποιοι άνθρωποι πέρασαν σε αυτή τη σχολή και κάποιες οικογένειες δαπάνησαν, για να πάνε τα παιδιά τους στη Μυτιλήνη και να πάρουν το πτυχίο Γεωγράφου.*

Ι.Π.: Και δεν είναι μόνον αυτό. Θα σας πω ότι....

Α.Π.: Παράδειγμα τώρα...

Ι.Π.: Λέτε παράδειγμα, και σας είπα ότι θέλω να αποφεύγω τις εξειδικεύσεις, αλλά εδώ θα μπω στον πειρασμό να το κάνω, διότι δημιουργήθηκε στη συνέχεια και άλλο τμήμα, στην Αθήνα, σε Ίδρυμα, οπότε έχουμε και μετέγγραφες από εκεί.

Α.Π.: Α! Ζήλεψε η Αθήνα το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Ασφαλώς θα γνωρίζετε ότι, στην Ευρώπη (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία κ.ά.) και στη Βόρειο Αμερική (Η.Π.Α., Καναδάς), **η επιστήμη της Γεωγραφίας** θεραπεύεται χωρίς διακοπή για περισσότερο από 150 χρόνια στα μεγαλύτερα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Τα αντικείμενα έρευνας της Γεωγραφίας σήμερα είναι πολλά. Εν συντομία θα μπορούσε κανείς να επισημάνει ότι η κατασκευή, παρουσίαση, και διαχείριση γεωγραφικής πληροφορίας και δεδομένων αποτελούν το υπόβαθρο πάνω στο οποίο βασίζεται μια πληθώρα επιστημονικών μελετών και αποφάσεων, όπως η παρακολούθηση και η πρόβλεψη φυσικών φαινομένων, η διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων, η οριοθέτηση και βιώσιμη διαχείριση προστατευτέων περιοχών, η ανίχνευση κι ο εντοπισμός φυσικών πόρων, η χωροθέτηση υπηρεσιών, η παρακολούθηση κοινωνικών φαινομένων και οικονομικών ανισοτήτων, η μετακίνηση πληθυσμών και η μετανάστευση, καθώς και η εξάπλωση νόσων και πανδημιών.

Οι **απόφοιτοι των Τμημάτων Γεωγραφίας** παγκοσμίως, στελεχώνουν διεθνείς, εθνικούς και τοπικούς οργανισμούς σε κρίσιμες περιοχές όπως αυτή της κλιματικής και περιβαλλοντικής αλλαγής, της προστασίας, διαχείρισης και πολιτικής περιβάλλοντος και υπαίθρου, της

γεωπολιτικής, της μετανάστευσης, του τουρισμού και άλλων. Να σημειώσουμε δε ότι, μεταξύ των σημαντικών επιστημόνων Γεωγράφων συγκαταλέγονται και πολλοί Έλληνες επιστήμονες του εξωτερικού.

Ενδεικτικό της **καταξίωσης της Γεωγραφίας** διεθνώς είναι επίσης και το γεγονός ότι επιστήμονες Γεωγράφοι έχουν εκλεγεί και στην Εθνική Ακαδημία Έρευνας (National Academy of Sciences) των ΗΠΑ. Οι πλέον πρόσφατες αναδείξεις γεωγράφων στην Ακαδημία αυτή άπτονται των αντικειμένων της Γεωπληροφορικής (που περιλαμβάνει προηγμένες μεθόδους συλλογής, ανάλυσης και ερμηνείας γεωγραφικής πληροφορίας) και της χωρικής οικονομετρίας (ένας τομέας της χωρικής στατιστικής, δηλαδή της πολυμεταβλητής στατιστικής με αντικείμενο ανάλυσης χωρικές μεταβλητές). Τέλος, ο διάσημος οικονομολόγος Paul Krugman (κάτοχος του βραβείου Νόμπελ) θεωρείται ένας από τους θεμελιωτές της νέας οικονομικής Γεωγραφίας, δηλαδή ενός πεδίου οικονομικών όπου ο χώρος και οι χωρικές αλληλεπιδράσεις είναι βασικές παράμετροι που λαμβάνεται υπ' όψη στην ανάπτυξη ρεαλιστικών οικονομικών μοντέλων.

Αλλά και στη Ελλάδα, παρά τις τεράστιες δυσκολίες που συνδέονται με την πολλή πρόσφατη εμφάνιση αποφοίτων Γεωγραφίας στον επαγγελματικό πεδίο, ήδη απασχολούνται απόφοιτοι γεωγράφοι στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Αρκετοί δε απόφοιτοι έχουν ακολουθήσει μια λαμπρή επαγγελματική καριέρα στο εξωτερικό. Ένας από τους κυριότερους λόγους των ευνοϊκών προοπτικών απασχόλησης και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των γεωγράφων πηγάζει από το γεγονός ότι **το αντικείμενο έρευνας της Γεωγραφίας είναι διεπιστημονικό και συνθετικό**. Ως εκ τούτου, η Γεωγραφία είναι περισσότερο από κατάλληλη στο να ανταποκριθεί στις σημερινές προκλήσεις των σύνθετων και πολυδιάστατων κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων σε όλα τα επίπεδα. Οι σπουδές στη Γεωγραφία, όπως μπορεί να τεκμηριωθεί από τα αντίστοιχα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών, προσφέρουν σημαντικό εύρος γνώσεων και δεξιοτήτων ώστε οι απόφοιτοι να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες κοινωνικές απαιτήσεις αλλά και να προσαρμόζονται στον μεταβαλλόμενο επαγγελματικό χώρο.

Ενδεικτικά, σας αναφέρω επιλεγμένους επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς στους οποίους ήδη απασχολούνται οι Γεωγράφοι στην Ελλάδα: Υπουργείο Υγείας, Φορείς χαρτογραφικών εφαρμογών, Εταιρείες Γεωπληροφορικής, Αρχαιολογικές υπηρεσίες, Κτηματολόγιο, Εφαρμογές ΟΣΔΕ, Ελαιοκομικό Μητρώο, Αμπελουργικό Μητρώο, Πανεπιστήμια – ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού, Δήμοι, Νομαρχίες, Μουσεία, Φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, Δασαρχεία, Αναπτυξιακές εταιρείες κ.ά..

Τέλος, μια πρόσφατη σημαντική επαγγελματική προοπτική των αποφοίτων γεωγράφων είναι η διδασκαλία των μαθημάτων Γεωγραφίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Όπως ασφαλώς γνωρίζετε, ήδη οι απόφοιτοι Γεωγράφοι έχουν ενταχθεί στο ΠΕ-4 των εκπαιδευτικών, συμμετείχαν στον πρόσφατο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ ενώ παράλληλα μπορούν να εργαστούν ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι καθηγητές στα σχολεία. Η σημασία για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας της διδασκαλίας του μαθήματος της Γεωγραφίας από ειδικά καταρτισμένους επιστήμονες δεν χρειάζεται να σχολιασθεί.

Η Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας <http://www.geographers.gr/> έχει ήδη δημοσιεύσει στοιχεία που αφορούν την επαγγελματική αποκατάσταση των Γεωγράφων. Η σχετική έρευνα πραγματοποιήθηκε από 1 έως 20 Φεβρουαρίου 2006 **για το σύνολο των αποφοίτων μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2005** (178 από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και 43 από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο) που αποδεικνύει ότι σημαντικό ποσοστό των αποφοίτων έχουν απασχόληση στο επαγγελματικό τους πεδίο.

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ,

Δεν είναι η πρώτη φορά που σε έγκριτα μέσα μαζικής ενημέρωσης εθνικής εμβέλειας παρουσιάζονται αναφορές στις επαγγελματικές προοπτικές των Γεωγράφων με αρνητικό πνεύμα και χωρίς τεκμηριωμένα στοιχεία. Επειδή το γεγονός αυτό δημιουργεί αρνητική εικόνα

για τον κλάδο των γεωγράφων και σημαντικά εμπόδια στην εκπαιδευτική και ερευνητική προσπάθεια που καταβάλουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, αισθάνομαι χρέος μου να σας ενημερώσω υπεύθυνα σύμφωνα με τα στοιχεία που έχω στην διάθεσή μου. Θεωρούμε ότι η αποκατάσταση της αληθινής εικόνας που σχετίζεται με τις προοπτικές εργασίας των αποφοίτων του Τμήματος αποτελεί απαραίτητο όρο για την επίτευξη ποιοτικών στόχων στην έρευνα και την εκπαίδευση, για τους οποίους εργαζόμαστε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου με συνειδητή επιλογή την επιδίωξη της αριστείας.

Εάν οι αξιότιμοι, έγκριτοι δημοσιογράφοι έχουν οποιαδήποτε στοιχεία που να αφορούν τη ζήτηση –ή μη- των αποφοίτων Γεωγράφων θα τους παρακαλούσα να τα θέσουν τόσο υπόψη σας όσο και στο Τμήμα Γεωγραφίας προκειμένου να συμβάλλουν τα μέγιστα στην προσπάθεια που καταβάλουμε για την πληρέστερη ενημέρωση των φοιτητών και αποφοίτων μας.

Εν κατακλείδι, ορθώς η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεν αποφασίζει την Ίδρυση των νέων Τμημάτων του με κριτήρια του τύπου: «....**την αίσθηση ότι αυτός ο κλάδος θα είχε μηδενική απορροφητικότητα στην ελληνική αγορά**» αλλά με κύριο κριτήριο την **ανάπτυξη νέων γνωστικών αντικειμένων, συνήθως διεπιστημονικών, τα οποία ανταποκρίνονται τόσο στις ανάγκες της σύγχρονης ελληνικής και παγκόσμιας κοινωνίας, όσο και στις απαιτήσεις και προσδοκίες των φοιτητών του για σπουδές υψηλής επιστημονικής αξίας, σε συνδυασμό με άριστες προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης.**

Είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση επί του θέματος.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Νικόλαος Σουλακέλλης, Αναπληρωτής καθηγητής
Πρόεδρος Τμήματος Γεωγραφίας Παν/μίου Αιγαίου